

1873.

15. marz.

18. Bréf dómsmálastjórnarinnar til aðalverzlunarfulltrúa Hans A. Clausens, um heimtingu brennivíns-gjalds.

Í bænarskrá til stjórnarráðsins, 14. maí f. á., hafið þér, ásamt fleiri öðrum íslenskum kaupmönnum, farið þess á leit, að gjörð verði leiðrétting á ýmsum annmörkum og ófullkomlegleikum, sem þér ætlið að sè á tilskipun handa Íslandi um gjald á brennivíni og öðrum áfengum drykkjum, sem kom út 26. febr. f. á., með því móti, að annaðhvort verði gefinn út leiðarvísir, sem kenni mönnum að hegða sèr eptir fyrnefndu lagaboði, eða látinn koma út viðbætir við það, þar sem svo verði sagt fyrir:

1) að gjaldið að eins skuli greidd af svo miklu, sem í raun og veru sè flutt í landið;

2) að það skuli hverjum farmseiganda eða þeim, sem við vörum tekur, heimilt, þegar hann vill láta afferma skipið, er vörurnar eru komnar, svo fljótt sem verða má, og ef hann ekki vill greiða gjald af svo miklu, sem í skipið er látið, að heimta, að hlutaðeigandi lögreglustjóri, eða þá á þeim höfnum, þar sem enginn lögreglustjóri er, einn eða tveir menn, sem hann hefir sett til þess, hafi gætur á, hvað mikið verði flutt í land við afferming skipsins, og skuli þetta gjört án kostnaðar fyrir eigandann eða þann, sem veitir vörunum móttöku;

3) að hlutaðeigandi lögreglustjóri megi heimta veð til tryggingar því, að gjaldið verði greidd, þangað til affermingu er lokið og upphæð gjaldsins verður tiltekin nákvæmlega;

4) að það gjald eða veð, sem þegar er greidd þess vegna, verði borgað aptur, þegar skip brotnar á meðan verið er að afferma það, eða á leiðinni frá þeirri höfn, þar sem gjaldið er borgað eða veð sett því til tryggingar, til þess staðar, þar sem á að afferma það, að því gjaldi frá teknu, sem greiða á af því, sem flutt var úr skipinu, áður en það brotnaði, og skuli þar að auki sèrstaklega heimta gjald fyrir þær vörur, sem bjargað var frá skipbrotinu;

5) að sú ábyrgð, sem teð tilskipun leggur skipstjórnamanni

1873.

15. marz.

á herðar, verði látin lenda á eiganda farmsins eða þeim, sem við vörunum tekur;

6) að sérhver lögreglustjóri sè skyldur til að setja annan mann í fjärvist sinni til þess að heimta saman og kvitta fyrir gjöldin á meðan, svo skipið tefist eigi, og

7) að sett verði hlutfall, er breytt verði eptir vikt á víni og áfengum drykkjum, sem flytjast til landsins á tunnum, og miðað við mál, og svo ákveðið, hvað mikið fari fyrir sjálfum ílátunum.

Stjórnarráðið verður fyrst að geta þess, að því hefði þótt það betur tilfallið, að þeir kaupmenn hefði komið fram með efasesmdir sínar, þá er frumvarpið með tilheyrandi ástæðum var birt í stjórnartíðindunum dönsku (*Ministerialtidende*), en beðið til þess tæð tilskipun kom út; en nú er það vitaskuld, að það þykir ógjörandi, að breyta tilskipuninni, sem orðin er að ákveðnum lögum, á meðan reynslan eigi hefir sýnt hvort næg ástæða sè til þess. Stjórnarráðið hefir nú leitað álits stiptamtmannsins yfir Íslandi um bænarskrána, og fengið nákvæmari skýrslur um það atriði, sem getið er í 7. tölulið, bæði frá hinum dönsku verzlunarfulltrúum í útlöndum og frá aðalskattastjórninni, og skal yður hërmeð til vitundar gefið það, sem hër segir, um hvert atriði útaf fyrir sig.

Um 1—4. Það leiðir af því, hvernig tekið er til orða í 2. gr. tilskipunarinnar, og svo af því, að eigi hefir orðið sett neitt tollgæzluvald á Íslandi, að minnsta kosti nú sem stendur, að álitíð verði að vörur þær, sem hër er verið að ræða um, sè fluttar í land jafnskjótt og hlutaðeigandi lögreglustjóri hefir rannsakað skipaskjölin, og þarmeð vöruskrána eða tollskrána, og ritað á þau vottorð sitt, án þess að nokkuð tillit verði tekið til þess, hvort vörurnar síðar verða fluttar í land eða ekki, eða með öðrum orðum til affermingarinnar. En samt sem áður, ef hlutaðeigandi skipstjórnarmaður getur sannað fyrir lögreglustjóra, þá er skipaskjölin eru honum sýnd, að nokkuð vanti af vörum þeim, sem á tollskránni eða vöruskránni standa, hvort sem það kemur til af því, að skipinu hefir hlekkzt eitthvað á á leiðinni, eða af öðrum orsökum, t. a. m. rýrnun eða leka, verður eigi heimtað gjald af því, sem þannig á vantar, og sem eptir grund-

1873.

15. marz.

vallærreglum tilskipunarinnar eigi verður skoðað sem flutt í land. Aptur á móti er samkvæmt því, sem fyrir er sagt að framan, engin heimild fyrir að greidd verði aptur það gjald, sem búið er að borga, sökum einhverra misferla, sem vart verður við þegar verið er að afferma skipið. Að eins þegar mjög sèrstaklega stendur á, t. a. m. ef skip brotnar eða verður fyrir miklu slysi, og það vill til eptir að skipaskjölin voru sýnd lögreglustjóra, getur það komið til tals, að gjald það, sem búið er að borga, verði galdið aptur annaðhvort allt eða að nokkru leyti, en þá verður í hvert skipti að senda sèrstaka bænarskrá um það með nægum skilríkjum til dómsmálastjórnarinnar.

Um 5. Í 2. gr. tilskipunarinnar er sèrhverjum skipstjórnarmanni lagt fyrir að gefa skriflegt vottorð uppá sína æru og trú um það, að ekki sè í skipinu aðrar eða fleiri af hinum nefndu vörum, sem gjalda þarf af, en þær, sem eru ritaðar á vöruskrána eða hina dönsku tollskrá, en það þókti nauðsynlegt að skipa svo fyrir, til þess að bæta nokkuð úr því, sem eptirlitinu er ábóta vant í nokkru. Með þessu virðist skipstjórnarmanni eigi vera neinn vandi búinn fram yfir það, sem af honum verður heimtað með sanngirni, og eins og þeir kaupmenn hafa dregið á í bænarskránni, getur hann firrt sig öllum vítum af þessu með því, að láta þann, sem hefir leigt skipið undir varninginn, fá sèr í hendur skuldbindingar-skýrteini það, sem nægir í þessu tilliti. Sá, sem hefir skip til leigu, eða skipstjórnarmaður, geta neitað að taka við þeim vörubögglum, sem eigi eru ritaðir á vöruskrána, nema sá, sem sendi, láti til allar þær skýrslur, sem með þarf, um hvað í þeim sè, og sömuleiðis má heimta skýrslur þær, sem getið er um í 2. gr. 3. lið, af þeim, sem við vörunum tekur, þegar skipstjórnarmaður lýsir því yfir, að hann þori eigi að ábyrgjast innihald vöruböggla.

Um 6. Um þetta atriði skal vísað til úrskurðar dómsmálastjórnarinnar, 7. nóvbr. f. á., sem er prentaður í stjórnartíðindunum dönsku (*Ministerialtidenden*) fyrir 1872, A., nr. 67., bls. 264.¹

¹) Tíðindi um stjórnamálefni Íslands, III., 533.

1873.

15. marz.

Um 7. Um þetta atriði skal vísað til meðfylgjanda um-
burðarbréfs, sem í dag er skrifað öllum lögreglustjórum á
Íslandi.

Að svo miklu leyti sem kaupmenn hafa æskt eftir því, að
það mætti vera komið undir hverjum einum sjálfum, hvort hann
borgaði gjald það, sem ákveðið er í tilskipuninni, í Kaupmanna-
höfn eða á Íslandi, gefum vör yður til kynna, að stjórnarráðið
á eigi hægt með að veita slíkt leyfi, þarð það kæmi í bága við
fyrirskipanir í 2. og 10. grein tilskipunarinnar, enda mundi
það fyrirkomulag miklum örðugleikum bundið.

15. marz.

19. Umburðarbréf dómsmálastjórnarinnar til allra lög- reglustjóra á Íslandi, um heimtingu brennivíns- gjalds.

Til leiðbeiningar við útreikning gjalds þess, sem með tilsk.
handa Íslandi 26. febr. f. á. er lagt á brennivín og aðra áfenga
drykki, skal þess getið, sem hér segir:

1. Á dönskum vöruskrám, sem fylgja þeim vörum, sem
flytjast til Íslands, er tilfært mál á víni og áfengum drykkjum,
því þetta er ávallt gjört, þegar átt er við vín á flöskum og aðra
áfenga drykki, en með tilliti til vins á tunnum og öðrum flátum en
flöskum, sem á hinn bóginn er tiltekið í vikt, er sérstaklega skipað
svo fyrir, að tollstjórnin skuli á vöruskránni handa skipum, sem
afgreiðast til Íslandsferðar, breyta viktinni í mál. Að svo miklu leyti
sem málið eigi verður fundið með hinni svo nefndu rúðumæling, og
sè ekki reynsla fyrir einhverju hlutfalli, sem farið verði eftir við
breytingu viktar í mál á einhverri vörutegund, verður breytingin
gjörð eftir hlutfalli, sem byggt er á vikt hinna ýmsu vintegunda
að meðaltölu, og hefir það reynzt svo, að einn *viertel* eða 8
pottar vegi 15,4 pd.; er því 1 pottur hërumbil jafn 1,9 pd.
Tollgæzluvaldið danska skal hafa gætur á, að allar vörur sem
flytjast til Íslands af þeirri tegund, sem hér er umtalsmál, sæ